statistikaosakonna ülem. S. sai mais 1920 Tartu ülikooli kõrva-, nina- ja kurguhaiguste polikliiniku vanemaks assistendiks, omandas 1924 dr. med. astme, habiliteerus eradots-ks 1925 ja valiti 1926 dots-ks kõrva-, nina- ja kurguhaiguste õppetoolile, 1934 erakorraliseks ja 1935 korraliseks prof-ks samale õppetoolile. A-il 1938—39 toimis ta ühtlasi arstiteaduskonna dekaanina. — Suvevaheaegadel on S. korduvalt viibinud teaduslikul otstarbel välismail. S. oli 1927—36 Tartu Eesti Arstide Seltsi esimees ja on olnud tegev ka Prantsuse Teaduslikus Instituudis. Ta on avaldanud kodu- ja välismaade ajakirjus üle 50 teadusliku töö ning kirjutise, milledest on tähtsamad „Ein Beitrag zur Ätiologie der adenoiden Vegetationen“ („Monatsschrift für Ohrenheilkunde“ 1929, nr. 8/9), „Résultats des recherches otologiques pratiqués sur 1366 écoliers de Tartu“ (*Acta oto-laryngologica* XXII, 4, Tartu, 1935) ja „Zur Klinik und Bakteriologie der akuten Mastoiditis“ (*Acta Neuropathologica in honorem Ludovici Puusepp* LX, Tartu, 1935).

Isikl. saadud andmed. *K. S.*

**SABOLOTNÕI, Reinhold,** Vabadussõja tegelane, sünd. 13. X 1895 vkj. Virumaal Iisaku v. taluniku pojana, lõpetas Petrogradis reaalkooli 1915 ja Konstantini suurtükiväekooli s. a., võttis suurtükiväe ohvitserina osa Maailmasõjast, kus sai raskelt haavata ning põrutada. Siirdunud Eestisse suvel 1918, võttis ta Saksa okupatsiooni lõpupäevil agaralt osa kaitseliidu organiseerimisest, astus 18. XI 1918 ukj. vabatahtlikult teenistusse soomusrongile nr. 1 (pärastine s./r. „Kapten Irv“), sai kuu aega hiljem rongipatarei ülemaks ja 1919. a. alguses ühtlasi rongiülema nooremaks abiks. S. võttis osa paljudest lahinguist ja paistis silma oma külmaveresusega, haruldase julgusega ja erialalise vilumusega, omandades sõjaväes suure populaarsuse. Hoolimata rongipatarei viletsast tehnilisest seisundist, suutis S. alati tulla võitjaks suurtükitule kahevõitluses vaenlasega. Paljude lahingute tulemuse otsustas ainult S. vilumus ja kiire otsustusvõime. Ta sai lahinguis kaks korda haavata. S. määrati 14. III 1919 ukj. soomusrongide diviisi suurtükiväe inspektoriks. Ilmunud haiglast vastu arsti keeldu lahtise haavaga soomusrongile „Kapten Irv“, langes ta 1. VII 1919 ukj. Ropaži (Rodenpoisi) jaama lähedal lahingus Landeswehr'i vastu leitnandi auastmes (maetud Iisakus). S. on kahe Vabadusristi kavaler.

Eesti Vabadusristi Kavalerid (1935); Pvl. 1919, nr. 134, 139 (J. P i t k a); „Vaba Maa“ 1919, nr. 137; Eesti Vabadussõda 1918—1920 I, II (1937, 1939); sõjaministeeriumi arhiivist, Iisaku koguduse õpetajalt V. K u l j u s'elt ja Iisaku vallavalitsuselt saadud andmed.

*O. K.*

**SACHKER** (kirikuraamatuis **Sawron, Safron**), **Reinhold,** seltskonnategelane, sünd. 10. I 1844 vkj. Võrumaal Sõmerpalus talupidaja pojana, omandas alghariduse C. J. Juccum'i algkoolis Tartus, õppis fotograafiat L. Höflinger'i juures ja avas Tartus oma päevapilditöökoja 1869; surn. 25. III 1919 ukj. Tartus. — S. oli tegev „Vanemuises“ a-st 1872 näitlejana ning näitejuhina A. Viera (vt.) eelkäijana kuni 1878 ja näitemänge korraldava komitee esimehena kuni 1880. S-i teeneks tuleb lugeda teatri elushoidmist kuue a. jooksul, mil mängiti kokku umb. 45 korda sisult ja kunstiliselt kergekaalulist repertuaari (A. F. v. Kotzebue jt. teoseid). „Vanemuise“ ulatuslikeks esinemisavaldusiks kujunesid S-i algatusel a-st 1883 iga aasta lõikuskuul korraldatud „rahvapeod“ (a-st 1903 „aastapeod“), millede sihiks oli hankida tulusid alati ainelist kitsikust kannatanud teatrile. S. on tõlkinud ka mõned näidendid; ta oli vaheldumisi 10 a. ka „Vanemuise“ seltsi eestseisuse liige ja mitmel korral eesti kodanikkude esindajaks linnavolikogus. S. on pildistanud palju ärkamisaegseid sündmusi ja tegelasi.

Kalender „Uus aastasada“ (1902), lk. 249; S. A. P a r m i, Lühikene Eesti näitemängu ajalugu (1904); Post. 1919, nr. 61, 66; „Vanemuine“ 1865—1925 (1925); A. V i e r a autobiograafiast („Vanemuise“ arhiiv Eesti Kultuuriloolises Arhiivis), Kambja ja Urvaste koguduse õpetajalt jm. saadud andmed.

*K. E. S.*

**SACHSSENDAHL, Christian Emil,** balti-saksa arst ja kultuuritegelane, sünd. 30. X 1814 vkj. Võrus maalermeistri pojana, õppis Tartu gümnaasiumis ja 1835—41 Tartu ülikooli arstiteaduskonnas, oli a-st 1843 tegelik arst Tartus; ta toimis Õp. E. S-i sekretärina a-st 1843 enda surmani 21. IX 1856 vkj. Tartus. — S. on üks esimesi Õp. E. S-i

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 288